

Братя Грим
Успешна търговия

Веднъж един селянин закарал кравата си на пазара и я продал за седем талера. На връщане минал край вира и чул как жабите крякат:

– Квак, квак! Квак, квак!

„Да – казал си той, – ще крякат така цял ден. Но аз съм спечелил седем, а не два талера.“

Селянинът отишъл до вира и извикал:

– Ей, глупави твари! Не можете ли да броите? Седем талера, а не два.

Ала жабите си знаели своето:

– Квак, квак! Квак, квак!

– Е, ако не ми вярвате, ще ги преброя пред вас. И селянинът извадил парите от джоба си и преброил седем талера, всеки по двадесет и четири гроша. Но жабите не му обърнали никакво внимание и продължили да крякат.

– Да не би да знаете по-добре от мен! – извикал ядосан селянинът. – Добре тогава, пребройте ги сами.

И хвърлил всичките пари във водата. Почакал малко, докато жабите ги преброят и му ги върнат, но те продължавали да крякат:

– Квак, квак! Квак, квак!

Селянинът чакал до вечерта, и понеже станало време да се прибира вкъщи, нахокал жабите:

– Ей, вие, жаби, с големи глави и изпъкнали очи! Устата ви е толкова голяма и така крещите, че ако човек ви слуша, ще го заболят ушите. А не можете да преброите седем талера! Да не мислите, че ще стоя тук и ще чакам да свършите?

Селянинът се върнал у дома ужасно ядосан, но още на другия ден заклал една крава и пресметнал, че ако продаде изгодното месото, ще спечели толкова, колкото биха стрували две крави заедно с кожата. Взел месото и отишъл в града. Не щеш ли, пред градските порти тичали насам-натам десет кучета. Най-голямото от тях се приближило до селянина, подушило месото и заджавкало:

– Джав, джав! Джав, джав!

– Разбирам, че казваш: „Дай, дай!“ – казал селянинът. – Искаш месо, а на мен какво ще ми остане, ако ти дам?

– Джав, джав! Джав, джав! – отговорило кучето.

– Е, щом толкова настояваш, ще ти дам едно парче. Познавам господаря ти. След три дни искам да си получа парите. Можеш да ми ги донесеш вкъщи.

Той оставил месото на земята и си тръгнал.

А кучетата се нахвърлили на още кървавото месо и залаяли:

– Джав, джав! Джав, джав!

Селянинът ги чул отдалече и си помислил: „Сега всички ще ядат от месото, но ще ми плати голямото куче“.

Минали три дни. „Довечера ще си получа парите“ – казал си той и бил много доволен. Ала времето минавало и никой не идвал да му ги донесе.

– Човек не може да се довери на никого – казал селянинът, и понеже загубил всякакво търпение, се отправил към града, за да си поиска парите от месаря. Месарят помислил, че селянинът се шегува, но той казал:

– Не, шегата настрана. Искам си парите и толкова. Нима голямото куче не ти донесе месо от цяла крава?

Месарят се ядосал и изгонил селянина.

– Ще видиш ти! – заканил се той. – Има справедливост на този свят!

Тогаво селянинът отишъл в двореца и помолил да го заведат при царя. Завели го при царя, а там била и царската дъщеря. Царят попитал какво се е случило.

– Ох – изпъшкар селянинът, – жабите и кучетата ми заграбиха парите и стоката, а месарят ми се отплати, като ме подгони с метлата.

И разказал всичко подробно, както си било. Изведнъж принцесата започнала да се смее, а царят казал:

– С нищо не мога да ти помогна, но затова пък ще ти дам дъщеря си за жена – откакто се е родила, не се е смяла и аз обещах да дам ръката ѝ на този, който успее да я размее.

– О-о! – завайкал се селянинът. – Но за какво ми е тя? Имам си жена вкъщи и тя ми стига. Как ще живея с две жени?

Царят се разгневил и креснал:

– Ти си истински грубиян! Но аз ще те възнаградя. Сега се махай оттук, а след три дни ще дойдеш пак и ще получиш петстотин.

Селянинът излязъл навън и стражът му казал:

– Ти успя да размееш принцесата и затова царят ще те възнагради богато.

– Да – отговорил селянинът, – мисля, че ще ми броят петстотин.

– Слушай, защо не ми дадеш някоя и друга пара? – попитал стражът. – Какво ще правиш с толкова много пари?

– Съгласен съм да ти дам двеста. Отиди при царя след три дни и го помоли да ти ги даде.

Наблизо стоял един сараф. Чул разговора и изтичал при селянина. Хванал го за ръкава и му казал:

– Я гледай какъв щастливец! Готов съм да ти сменя парите. Ще ти дам дребни, иначе какво ще правиш с талерите?

– Съгласен съм – отговорил селянинът. – Ще ти дам триста талера, но ти ми дай дребните сега, а след три дни царят ще се разплати с теб.

Сарафинът се зарадвал от изгодната сделка и дал на селянина стари грошове, а за три такива давали два нови.

Минали три дни и селянинът отишъл при царя.

– Свалете му дрехата! – заповядал царят. – Сега ще си получи своите петстотин.

– О – казал селянинът, – но те вече не са мои. Двеста подарих на стража, а триста ми смени сарафинът. Тъй че от царството на мен нищо не ми се полага.

В това време дошли стражът и сарафинът и поискали обещаните пари. Царят заповядал на всеки да ударят толкова тояги, колкото пари искал. Стражът търпеливо понесъл всичко – не му било за първи път. Ала сарафинът жално се завайкал:

– Ох, ох, няма това са звънтящи талери?

Царят се развеселил, гневът му преминал и той казал на селянина:

– Ти загуби наградата си още преди да си я получил. Затова ще ти дам злато колкото поискаш.

Селянинът не чакал да го увещават дълго и напълнил джобовете си със злато. После отишъл в една таверна, за да преброи парите. Сарафинът се притаил зад него и чул какво си говори:

– Царят ме измами. Добре ме подреди. Ако самият той ми беше дал парите, щях да зная колко са. А сега откъде да зная колко са, като си ги слагах насуки в джобовете!

– Боже опази! – промърморил сарафинът. – Да говори така непочтително за царя! Ще отида в двореца и ще кажа какво съм чул. За това ще получа награда, а него ще го накажат!

Когато царят чул какво си говорел селянинът, страшно се ядосал и заповядал на сарафина да го доведе в двореца.

– Трябва да отидеш при царя – казал сарафинът на селянина.

– Най-напред ще трябва да си уشيا нова дреха – отговорил той. – Да не мислиш, че богат човек като мен може да се яви в двореца с толкова износени дрехи?

Сарафинът разбрал, че селянинът няма да отиде в двореца без нови дрехи и се уплашил, че няма да получи царската награда.

– Какво ще кажеш, ако ти дам назаем за ден-два моите дрехи. Те са съвършено нови – предложил сарафинът. – Какво ли не прави човек от любов към ближния!

Това се харесало на селянина и той се съгласил. Облякъл дрехите на сарафина и двамата се отправили към двореца. Царят ги посрещнал намръщен и казал на селянина какво е чул сарафинът.

– Е – отговорил селянинът, – каквото и да каже сарафинът, то е лъжа. Човек не може да очаква от него да говори истината. Ето сега ще започне да твърди, че съм облякъл неговите дрехи.

– Какво? – извикал сарафинът. – Да не би да искаш да кажеш, че дрехите са твои? Нима не ти ги дадох назаем, за да можеш да се появиш пред царя?

Царят чул това и казал:

– Сарафинът наистина измами един от нас – или мен, или селянина. – И ги пуснал да си вървят. Селянинът се прибрал у дома с новите дрехи и казал:

– Е, този път наистина ми провървя!

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Der gute Handel

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2488>]